

**UCHWAŁA NR XVII/205/2019
RADY MIEJSKIEJ W CZELADZI**

z dnia 27 listopada 2019 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla
Miasta Czeladź na rok 2020”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

**Rada Miejska w Czeladzi
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Czeladź na rok 2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Czeladź.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Czeladzi

Jolanta Moćko

Załącznik do uchwały Nr XVII/205/2019
Rady Miejskiej w Czeladzi
z dnia 27 listopada 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA CZELADŹ NA ROK 2020

Rozdział 1.

1. Wprowadzenie oraz postanowienia ogólne.

Obowiązek opracowania i corocznego uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynika z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program przedstawia zadania własne gminy określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z którą zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Czeladź na rok 2020 opracowany został w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Czeladź na lata 2016 – 2022. Uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, w tym obejmuje zadania:

- prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;

- poszerzanie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- zwiększenie dostępności do istniejących form wsparcia aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu;
- wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
- zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiera się na rekomendacjach wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania wynikające z Programu tworzą system pomocy dla różnych grup odbiorców będących na różnych etapach zagrożenia problemem alkoholowym. Działania te są poddawane ocenie i udoskonalane, po to, aby ich realizacja przynosiła wymierne korzyści dla społeczności lokalnej. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 zakłada realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na całą populację Czeladzi, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów; selektywnej ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka wystąpienia problemów, wskazującej ukierunkowanej na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka wystąpienia problemów. Zawarte są działania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, których realizacja rozpoczęła się w latach ubiegłych i jest kontynuowana, a także rozwinięcie nowych działań w celu zmniejszenia różnorodnych negatywnych zjawisk związanych ze spożywaniem alkoholu przez całą społeczność, grupy i osoby indywidualne.

Stosowane w Programie skróty:

GPPiRPA – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czeladzi

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi

2. Diagnoza

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol wpływa na ponad 200 rodzajów chorób i znajduje się na trzecim miejscu wśród ryzyka dla zdrowia populacji. Spożywanie napojów alkoholowych ma związek z: nadciśnieniem tętniczym, chorobami wątroby, niektórymi typami nowotworów, zaburzeniami psychicznymi. Nadużywanie alkoholu jest przyczyną uszkodzeń ciała i śmierci w wyniku wypadków, zatruć. Alkoholizm ma wymiar społeczny, a jego skutki nie ograniczają się tylko do degradacji osoby pijącej, lecz skutkami alkoholizmu dotknięte jest życie wszystkich osób, które są w otoczeniu osoby dotkniętej alkoholizmem. Picie szkodliwe i uzależnienie od alkoholu wpływa negatywnie na życie rodzinne i zawodowe. Skutkuje utratą pracy, a co za tym idzie do obniżenia poziomu materialnego rodziny. Często prowadzi do bezdomności.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w Polsce spożycie wyrobów spirytusowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca utrzymuje się na poziomie 3,3 litra na osobę. Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, które w 2018 r. stanowiło ponad połowę (57,9%) spożywanych napojów alkoholowych w przeliczeniu na 100% spożywanego alkoholu. Spożycie piwa w Polsce utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Na koniec 2018 roku statystyczny Polak wypijał 100,5 litra na osobę.

W okresie września i października 2015r. na terenie Czeladzi przeprowadzono badania pn. „Diagnoza skali zachowań ryzykownych w obszarze używania substancji psychoaktywnych uczniów szkół

podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych”. Badaniem objęto 667 uczniów w wieku gimnazjalnym (kl. I-III), ponadgimnazjalnym (kl. I-III liceum, kl. I-IV technikum), oraz 185 uczniów z szóstych klas szkół podstawowych (81% całej populacji uczniów).

Z dokumentu wynika iż:

- najbardziej kluczowym okresem, gdy następują pierwsze próby z alkoholem jest przedział wiekowy 14-15 lat;
- co jedenasty uczeń ostatniej klasy szkoły podstawowej zna smak piwa, natomiast co piąty wina;
- niemal 50% gimnazjalistów deklaruje, że doświadczyło spożywania alkoholu, najczęściej wybierane było piwo oraz wino;
- najczęstsze miejsca w których uczniowie spożywają alkohol to dyskoteka, u kogoś w domu, podczas imprezy, we własnym domu, w pobliżu miejsca zamieszkania;
- propozycję spożycia alkoholu uczniowie najczęściej otrzymali ze strony kolegów i koleżanek z bliskiego otoczenia (z klasy, ze szkoły, spoza szkoły) oraz byli to członkowie rodziny;
- najczęstszym z wymienianych miejsc inicjacji alkoholowej był dom rodzinny;
- uczniowie posiadający słabsze oceny z zachowania o wiele częściej deklarują inicjację alkoholową;
- skłonność do podejmowania zachowań ryzykownych bardziej cechuje chłopców niż dziewczęta;
- czynniki prowadzące uczniów do inicjacji alkoholowej rozkładają się na dwie grupy: indywidualne motywacje oraz wpływy socjalizacyjne.

Indywidualne motywacje nieuwarunkowane są zdecydowanie najliczniejsze i składają się na nie: zaspokojenie ciekawości, działanie bezmyślne, chęć dobrej zabawy, rzadziej chęć bycia dorosłym. Indywidualne motywacje uwarunkowane znacznie rzadziej ujawniły się w badaniach i są to: ucieczka od rzeczywistości, łatwa dostępność, nuda, problemy rodzinne lub szkolne.

Wpływy socjalizacyjne były zdecydowanie najrzadziej wskazywane przez uczniów i wiążą się z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej oraz negatywnymi wzorcami w domu rodzinnym.

W badaniach ujawniły się deficyty we współpracy szkół z instytucjami realizującymi różne formy działań z uczniami. Brak bieżącej komunikacji dotyczącej dalszego toku właściwego w tych instytucjach postępowania wobec uczniów utrudnia podejmowanie skorelowanych działań pedagogicznych, form i metod pracy wychowawczej na terenie szkoły. Z tego też powodu zapisy niniejszego dokumentu duży nacisk kładą na współpracę pomiędzy instytucjami, stowarzyszeniami i innymi podmiotami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Z informacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czeladzi wynika, iż w okresie od stycznia do października 2019 roku wpłynęło 25 wniosków dotyczących podjęcia działań wobec osób nadużywających alkoholu. Spośród wszystkich wniosków najwięcej, złożonych zostało przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi oraz rodzinę. Na 9 posiedzeń Komisji, które zwołano w roku bieżącym i podczas których przeprowadzono rozmowy interwencyjne - motywujące z osobami, wobec których istnieje podejrzenie uzależnienia od alkoholu, zaproszono łącznie 84 osoby. W okresie minionych 10 miesięcy na badania do biegłych sądowych skierowano 15 osób. Do Sądu Rejonowego w Będzinie skierowano 19 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w specjalistycznej placówce służby zdrowia.

Na przestrzeni minionych 9 miesięcy tego roku w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym udzielono 390 specjalistycznych konsultacji, w tym 96 osobom z problemem alkoholowym. Specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej w związku z problemem alkoholowym udzielił 77 osobom pomocy konsultacyjnej. Z porad prawnych skorzystało 178 osób.

Na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego można stwierdzić, że istnieje zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości a stosowaniem przemocy. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się w Czeladzi wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. W 2012r. było ich 47 podczas, gdy rok później już 87. Lata 2014 i 2018 oscylują wokół 88 wszczętych procedur w ciągu roku, dlatego istotnym elementem programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest również ochrona przed przemocą.

3. Realizatorzy Programu

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana Zarządzeniem Burmistrza, działa w zakresie:

- inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy;
- prowadzenie postępowań zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- współpracy z organami oraz jednostkami administracji rządowej i samorządu terytorialnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej.

2. Punkt Informacyjno – Konsultacyjny - udzielający porad i konsultacji specjalistów w zakresie uzależnień, porad prawnych, pomocy psychologicznej uzależnionym i współuzależnionym oraz poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi.

4. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie oraz inne podmioty lecznicze sprawujące opiekę nad uzależnionymi od alkoholu.

5. Organizacje pozarządowe, ruchy i społeczności trzeźwościowe.

6. Wydział Edukacji i Polityki Społecznej UM Czeladź - koordynator realizacji GPPiRPA.

7. Czeladzkie placówki oświatowe.

8. Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny- Filia w Czeladzi - placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej.

9. Komisariat Policji w Czeladzi.

10. Inne podmioty realizujące zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Źródła finansowania Programu

1. Źródłem finansowania zadań GPPiRPA są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych, środków PARPA, środków UE, zapisów, darowizn oraz innych wpływów od instytucji, osób prawnych i fizycznych.

3. Finansowanie zadań przez Urząd Miasta Czeladź odbywa się w oparciu o plan dochodów i wydatków gminy.

4. Ramowe stawki wynagradzania za poszczególne formy działań i usług określa PARPA, przy czym ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 260 zł brutto za udział w pracach - posiedzeniach Komisji.

5. Finansowanie zadań/programów przyjętych do realizacji odbywa się w oparciu o umowy /porozumienia/powierzenia zawarte pomiędzy Miastem Czeladź, a podmiotami realizującymi zadania/programy. Środki finansowe na realizację zadań/programów przekazywane będą w trybie i na warunkach określonych w umowach/porozumieniach/powierzeniach zawartych z realizatorami zadań/programów. Wydatkowanie środków finansowych podlega kontroli prowadzonej przez Urząd Miejski w Czeladzi oraz rozliczaniu według zasad określonych w umowach/porozumieniach/ powierzeniach.

Rozdział 2.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i rodzinnych związanych z używaniem napojów alkoholowych.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego – zorganizowanie pomocy terapeutycznej, prawnej, psychologicznej i informacyjnej osobom uzależnionym, współuzależnionym i członkom ich rodzin, ofiarom przemocy, w tym doposażanie Punktu;
2. działalność podmiotów leczniczych udzielających pomocy medycznej, terapeutycznej dla osób z problemem alkoholowym w tym poradnictwo i terapia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin;
3. wspomaganie działalności stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA oraz innych stowarzyszeń i ruchów trzeźwościowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i krzewienia trzeźwości, w tym pomoc rehabilitacyjna;
4. organizację wyjazdów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
5. współorganizowanie innych form rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych: udział w zawodach sportowych, udział w inicjowaniu działań z zakresu kultury, itp.;
6. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
7. poszerzanie wiedzy osób pracujących na rzecz profilaktyki, pomocy i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy poprzez zabezpieczenie dostępu do tematycznych czasopism, literatury, specjalistycznych opracowań itp.;
8. propagowanie informacji o zasobach lokalnej koalicji trzeźwościowej, idei związanych ze zdrowym stylem życia w lokalnych mediach;
9. kierowanie osób realizujących zadania GPPiRPA na szkolenia tematyczne dotyczące problematyki uzależnień i przemocy;
10. dofinansowanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy i stosujących przemoc;
11. zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych dla pacjentów i terapeutów, finansowanie wyposażenia placówek leczenia odwykowego (w celu ułatwienia realizacji programów leczenia – psychoterapii), itp.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. działalność Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego zatrudniającego specjalistę ds. przemocy w rodzinie, psychologa i prawnika;
2. działalność GKRPA w zakresie:
  - przeprowadzania rozmów interwencyjno – motywacyjnych i kierowania na badania pozwalające określić stopień uzależnienia od alkoholu;
  - kierowania do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
  - podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym;
3. współpraca z instytucjami, organizacjami samopomocowymi i pozarządowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych, udzielaniem pomocy rodzinom i osobom uzależnionym i współuzależnionym, zagrożonym lub doświadczającym przemocy domowej;
4. wspieranie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego w Czeladzi oraz zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
5. współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się aktywizacją środowisk lokalnych na rzecz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin;
6. organizowanie spotkań i wydarzeń sprzyjających umacnianiu i budowaniu więzi rodzinnych ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych, z problemem uzależnień i przemocy;
7. wspieranie realizacja działań informacyjno-edukacyjno-integracyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
8. finansowanie szkoleń przedstawicielom jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKRPA, policji, pracowników oświaty i ochrony zdrowia z zakresu profilaktyki, pomocy i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, uzależnień, przemocy;
9. dofinansowanie szkoleń i superwizji dla pracowników MOPS, pracujących z dziećmi i rodzinami z problemem alkoholowym, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
10. pozyskiwanie i rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i wsparcia dla dzieci i rodzin;
11. opracowywanie materiałów informacyjnych.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, artystycznych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1. realizację programów profilaktycznych rekomendowanych oraz innych, w tym szkolnych programów profilaktyki z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
2. doskonalenie nauczycieli, pedagogów szkolnych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz przedsięwzięć profilaktycznych (w tym zakup materiałów edukacyjnych);
3. realizacja programów profilaktycznych i przedsięwzięć profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców;
4. wspieranie realizacji programów, przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez dzieci, młodzież skierowanych do grup rówieśniczych;
5. prowadzenie zajęć pozalekcyjnych jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego wobec nałogów (zajęcia opiekuńczo – wychowawcze, zajęcia artystyczne, zajęcia sportowe itp.) w tym zakup materiałów koniecznych do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych;
6. dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych;

7. dofinansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych MOPS-u realizujących programy profilaktyczne;

8. organizowanie i współorganizowanie wyjazdów terapeutycznych i profilaktycznych (w tym kolonii) dla dzieci i młodzieży;

9. organizowanie i współorganizowanie profilaktycznych akcji w okresie ferii zimowych i letnich (m.in. w formie półkolonii);

10. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w poprzez zapewnienie możliwości udziału w: programach profilaktycznych, profilaktycznych przedstawieniach teatralnych, konkursach profilaktycznych, akcjach trzeźwościowych i innych formach działalności profilaktycznej;

11. wspieranie konkursów, festynów, zawodów sportowych oraz innych imprez o charakterze trzeźwościowym oraz promujących zdrowy, trzeźwy styl życia;

12. organizacja sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych imprez o charakterze profilaktycznym lub profilaktyczno-wychowawczym dla dzieci i młodzieży;

13. wpieranie programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, asertywności, budowanie relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów;

14. finansowanie szkoleń i organizowanie konferencji przedstawicielom różnych grup zawodowych zajmujących się profilaktyką uzależnień oraz przemocą w rodzinie;

15. wspieranie działań związanych z propagowaniem idei trzeźwościowych;

16. prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i osób sprzedających alkohol;

17. prowadzenie spotkań środowiskowych w ramach prowadzonych programów profilaktycznych, kampanii profilaktycznych;

18. organizowanie i wspieranie spotkań, w tym spotkań okolicznościowych, których celem jest integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym;

19. zakup i dystrybucja pomocy dydaktycznych do prowadzenia działalności edukacyjno-profilaktycznej (literatura tematyczna, czasopisma, opracowania);

20. prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych (ulotki, broszury, wydawnictwa, plakaty) wśród określonych grup adresatów: dzieci, młodzieży, rodziców, pracowników pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, służb i inspekcji;

21. udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach społecznych dotyczących profilaktyki problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

22. prowadzenie lokalnych badań, diagnoz pozwalających ocenić skalę i rodzaj problemów (m.in. zgodnie z metodologią ESPAD).

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1. wsparcie rzeczowe oraz doposażanie instytucji i stowarzyszeń zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, profilaktyką uzależnień w zakresie zgodnym z niniejszym programem;

2. umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach i innych formach podnoszenia kwalifikacji w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz w zakresie działań profilaktycznych przedstawicielom instytucji, stowarzyszeń i osobom fizycznym;

3. przyznawanie dotacji dla organizacji pozarządowych w zakresie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i patologiom społecznym;

4. współpraca i wspieranie instytucji, stowarzyszeń i innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności obejmują problemy uzależnień, w tym problemy służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemy przemocy w rodzinie;

5. pomoc merytoryczna i finansowa dla instytucji i organizacji zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

1. składanie wniosków do organów Policji o przeprowadzenie postępowania przygotowawczego w przypadku łamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych;

2. kierowanie wniosków do Sądu w uzasadnionych przypadkach.

Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez:

Wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Rozdział 3.

1. Kryteria oceny efektywności GPPiRPA

Wskaźniki efektywności Programu:

liczba pacjentów Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,

liczba osób konsultowanych w PIK,

liczba osób objętych pomocą MOPS z powodu problemów alkoholowych,

liczba osób objętych programami profilaktycznymi,

liczba osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom,

liczba osób z problemem alkoholowym skierowanych do biegłych sądowych,

liczba interwencji Straży Miejskiej i Policji wobec naruszania warunków sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

2. Kontrola realizacji Programu

1. Naczelnik Wydziału Edukacji i Polityki Społecznej składa sprawozdanie z realizacji działań programowych Burmistrzowi Miasta do końca I kwartału za rok poprzedni.

2. Burmistrz Miasta składa sprawozdanie z realizacji GPPiRPA Radzie Miejskiej raz w roku za rok poprzedni.

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy, a podstawą tego zdecentralizowanego systemu są gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy powinny być uchwalane corocznie przez radę gminy i finansowane ze środków własnych gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych